

Το Ινστιτούτο Θερβάντες, η Ι.Κ. Θεσσαλονίκης και το Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης, διοργανώνουν τα εγκαίνια της έκθεσης "Η χρυσή εποχή των Εβραίων της Αλανταλούς" την **Τρίτη 4 Ιουνίου και ώρα 19.00 στο Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης**, (Αγ. Μηνά 11).

Χαιρετισμοί θα γίνουν από τους: **Ααΐδ Σαλιτέλ**, Πρόεδρο ΚΙΣΕ & Ι.Κ. Θεσσαλονίκης, **Ισαάκ-Νίνο Σαλιτέλ**, Πρόεδρο της Επιτροπής του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης και **Πιλάρ Τένα**, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Θερβάντες.

Την έκθεση θα προλογίσει η **Δρ. Ξένια Ελευθερίου**, Επιστημονική Υπεύθυνη του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης και το κοινό θα ξεναγηθεί από τον επιμελητή της έκθεσης, καθηγητή του Πανεπιστημίου της Γρανάδας, Χοσέ Μαρτίνεθ Ντελγκάδο.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 30 Αυγούστου 2024.

Λίγα λόγια για την έκθεση:

Αν αντί να ξεφορτώνεσαι ό,τι έχεις γράψει (επιστολές, σημειώματα, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), τα φύλαγες σε ένα ντουλάπι και τα άφηνες μέσα εκεί, τι θα συμπέραιναν σχετικά με σένα εκείνοι που θα τα ανακάλυπταν μετά από εκατοντάδες χρόνια; Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την περίπτωση μας, την Γκνενζά: ένα συρτάρι όπου βρίσκονται φύρδην- μίγδην ό,τι κείμενα έχουν απομείνει από μια κοινότητα η οποία έχει πλέον εκλείψει.

Στα εβραϊκά, η λέξη γκενιζά σημαίνει «αποθετήριο» και προσδιορίζει ένα μέρος στο οποίο φυλάσσονται τα ιερά κείμενα της εβραϊκής θρησκείας, τα οποία δεν χρησιμοποιούνται πλέον προς ανάγνωση, είτε λόγω υπερβολικής παλαιότητας είτε λόγω του ότι έχουν πάψει πια να είναι σε λειτουργική χρήση. Όταν οι Εβραίοι του Φουστάτ (Παλαιού Καΐρου) οικοδόμησαν την συναγωγή τους, τον 11ο αιώνα, κατασκεύασαν και μια ειδική αποθήκη στην οποία, μέσα από μια οπή στον τοίχο, έριχναν παλιές Βίβλους και βιβλία προσευχών, αντί να τα πετάνε ή να τα θάβουν.

Όταν ανοίχτηκε αυτή η αποθήκη, στα τέλη του 19ου αιώνα, ήρθαν στο φως όχι μόνον Βίβλοι και βιβλία προσευχών, αλλά ανακαλύφθηκε και ένας κρυμμένος θησαυρός όσον αφορά στοιχεία της καθημερινής ζωής: κατάλογοι αγορών, γαμήλια συμβόλαια, διαζευκτήρια, σχολικές ασκήσεις για παιδιά, αραβικά παραμύθια, βιβλία ιατρικής και ισλαμικής φιλοσοφίας, μαγικά φυλαχτά με ξόρκια, εμπορικές επιστολές και λογιστικά βιβλία. Σε αυτή την κατοικία κατέληξαν κείμενα από σχεδόν

κάθε είδος, τα οποία είχαν συνταχθεί κατά την διάρκεια εκατονταετιών στους κόλπους της εβραϊκής κοινότητας της Αιγύπτου και άλλων τόπων, δεδομένου ότι το Φουστάτ ήταν το κέντρο μιας αυτοκρατορίας η οποία εκτεινόταν σε ολόκληρη σχεδόν την Μεσόγειο. Στο Φουστάτ κατέληγαν γραπτά τεκμήρια από ολόκληρο τον αραβικό κόσμο: Μαγκρέμπ, Αλανταλούς, Παλαιστίνη και Συρία, Ιράκ και Περσία.

Η Αλανταλούς ήταν περιοχή της Ιβηρικής Χερσονήσου. Περιλάμβανε γεωγραφικά το σύγχρονο Γιβραλτάρ, καθώς και τμήματα της Πορτογαλίας, της Ισπανίας και της Νότιας Γαλλίας. Από το 711 π.Κ.Π. μέχρι την οριστική κατάλυση του Εμιράτου της Γρανάδας το 1492, ήταν το δυτικό σύνορο της μουσουλμανικής Ισπανίας ή ισλαμικής Ιβηρίας.

Η εβραϊκή κοινότητα της Αλανταλούς ήταν μια από τις πιο ευημερούσες από όλες εκείνες που κατοικούσαν στην Ιβηρική Χερσόνησο κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα. Τα ονόματα διπλωματών όπως ο Hasdai ibn Sharput, ποιητών όπως ο Solomon ibn Gabirol ή ο Judah Halevi, ή στοχαστών όπως ο Maimonides εξακολουθούν να αντηχούν στη συλλογική φαντασία, καθώς και να είναι πολύ σημαντικές και παρούσες μορφές στον σύγχρονο εβραϊκό κόσμο. Αυτή η πολιτιστική αίγλη συνδεόταν πάντα με την οικονομική ευημερία που προερχόταν από τα μεσογειακά εμπορικά δίκτυα που εδραίωσε η δυναστεία των Ομαγιάδων κατά τη διάρκεια της σχεδόν τρισχιλιετούς βασιλείας της στην Κόρδοβα και αξιοποιήθηκε από taifas (ανεξάρτητες επαρχίες) και τους ηγεμόνες Almoravid και Almohad που κυβέρνησαν την Αλανταλούς.

Η έκθεση "Ο χρυσός αιώνας των Εβραίων της Αλανταλούς" αναλύει αυτό το περιεχόμενο και φέρνει στο κοινό την ιστορία μιας από τις πιο λαμπρές περιόδους του εβραϊκού κόσμου της χερσονήσου μέσα από εικόνες, αναπαραστάσεις, απομιμήσεις και μια αφηγηματική περιήγηση που θα ταξιδέψει τους επισκέπτες στο χρόνο.

Πηγή: [FACEBOOK](#), Ι.Κ. Θεσσαλονίκης